

Redovisning av uppdrag om lärarlegitimationer

Av regleringsbrevet för budgetåret 2013 avseende Statens skolverk framgår under "Återrapporteringskrav när det gäller vissa frågor" punkt 9 att Skolverket senast den 1 augusti ska redovisa arbetet med att meddela legitimationer för lärare och förskollärare. Redovisningen ska omfatta perioden januari till juni 2013 och där ska särskilt framgå antal ansökningar, antal meddelade legitimationer, handläggningstid samt kostnader fördelat på handläggning, it, information och övrigt, inklusive en kostnadsanalys. Därutöver ska en prognos av det totala antalet ärenden som kommer att beslutas under 2013 respektive 2014 samt de förväntade kostnaderna inklusive en kostnadsanalys för 2013 respektive 2014 lämnas.

Skolverket delredovisar i det följande arbetet med lärarlegitimationer för perioden 1 januari till 30 juni 2013.

Sammanfattning

- Skolverket fortsätter samarbetet med lärosäten och andra aktörer kring arbetet att utreda otydliga kurser.
- Skolverket fortsätter arbetet med att genomföra olika informationsinsatser för att ytterligare uppmärksamma förskollärare och lärare om legitimationskraven från och med 1 december 2013 samt vikten av att ansöka i god tid om man träffas av dessa krav.
- Skolverket bedömer att i slutet av året ha hanterat och beslutat i uppemot 160 000 av runt 170 000 ansökningar under förutsättning att nödvändiga beslutsunderlag erhålls från UHR och lärosätena.
- Skolverkets kostnader för lärarlegitimation under 2013 bedöms i nuläget att uppgå till ca 139 000 000-142 000 000 kr.

Arbetet under det första halvåret 2013

Under det första halvåret 2013 har Skolverket lagt ner ett betydande arbete på ökad produktion av lärar- och förskollärarlegitimationer för att till den 1 december hantera de allra flesta ansökningar om legitimation som inkommit före den 1 september 2013.

Organisation

Skolverket har som tidigare redovisats mer än fördubblat antalet medarbetare som handlägger ansökningar om legitimation under årets första kvartal. På myndigheten arbetar nu dagligen ca 110 personer med lärarlegitimationer med allt ifrån handläggning, utredning, omprövningar och överklaganden, juridik, information, IT och ekonomi. Till det kommer 35¹ medarbetare på Proffice som huvudsakligen registrerar och förbereder ärenden inför handläggningen på Skolverket.

¹ Under maj månad 2013 har bemanningen på Proffice minskats från 56 medarbetare till 35 då antalet ansökningar att hantera i ärendegångens första del minskat.

2 (6)

Vårens erfarenheter med nyrekryteringar har visat att det krävs både en relativt lång utbildning och träning för att självständigt kunna handlägga och besluta om lärarlegitimationer på ett effektivt och rättssäkert sätt. Inskolningsperioden har i många fall varit längre än vad som ursprungligen bedömts.

I takt med att antalet meddelade legitimationer har ökat har även antalet omprövningar och överklaganden ökat. Ökningen är i princip proportionell och innebär således inte att handläggningskvaliteten försämrats. Detta har dock medfört ett behov av ytterligare bemanning. Under tredje kvartalet kommer ytterligare personer att anställas för att handlägga överklaganden.

Samverkan

Inför beslut om lärar- och förskollärarlegitimation där sökande har utländsk utbildning ska Skolverket inhämta yttrande från Universitets- och högskolerådet (UHR). Skolverket har ett gott samarbete med UHR men myndigheten har av resursskäl inte kunnat leverera yttranden i takt med Skolverkets begäran vilket starkt påverkar Skolverkets handläggning av dessa ärenden. Skolverket befarar med anledning av detta att inte kunna besluta om alla dessa ärenden i tid till den 1 december. För att stärka UHR:s möjligheter att handlägga dessa ärenden har myndigheterna kommit överens om att Skolverket ska bidra med extra medel under det andra halvåret. Samarbetet fungerar i övrigt väl och utöver dagliga kontakter mellan handläggarna vid de två myndigheterna har Skolverket och Universitets- och högskolerådet även regelbundet gemensamma avstämningsmöten och workshops gällande arbetet med handläggning av legitimationsansökningar. Detta arbete fortskrider under oförändrade former.

Skolverket har dagliga kontakter med landets lärosäten för att utreda hur olika kurser och examina ska beaktas när det gäller att ge lärare behörigheter i olika ämnen och årskurser. Skolverket fortsätter att besöka/få besök av olika lärosäten med lärarutbildning för att gemensamt reda ut frågeställningar kring kurser och examina. Under andra kvartalet har denna typ av besök genomförts med lärosäten som exempelvis Stockholms universitet, Jönköpings högskola, Dalarnas- och Malmö högskola och Musikhögskolan. Skolverket stöttar även 21 lärosäten ekonomiskt för att underlätta för dem att ställa resurser till Skolverkets förfogande som kan hantera de frågor som behöver besvaras. I nuläget har ca 3 700 olika kurser utretts och bedömts med hjälp av lärosätena. Det tillkommer dock nya kurser hela tiden och för närvarande är ca 2 300 kurser under utredning. Förutsättningen för att kunna handlägga alla ärenden som innehåller en otydlig kurs är att Skolverket i tid får svar från lärosätena om hur kursen ska bedömas. Vanligen berör en otydlig kurs ett flertal ärenden.

Skolverket fortsätter att genomföra informationsmöten med de fackliga organisationerna, SKL och Friskolornas riksförbund. Myndigheten deltog även i lärarutbildningskonferensen den 18 april på Högskolan i Borås.

Övriga informationsinsatser

Fortsatta informationsinsatser, i form av brev till rektorer och webbinformation, har även genomförts under andra kvartalet i syfte att ytterligare uppmärksamma förskollärare och lärare om legitimationskraven från och med 1 december 2013 samt vikten av att ansöka i god tid om man träffas av dessa krav.

Ansökningar och legitimationer

Skolverket har från den 1 augusti 2011 fram till sista juni registrerat knappt 152 000 ansökningar (31 juli 2013, knappt 154 000 ansökningar) om lärarlegitimation och av dessa har beslut fattas i 80 procent av ärendena (31 juli 2013, 84 procent).

Under det andra kvartalet har drygt 13 000 nya ansökningar inkommit till Skolverket vilket är fler än vad som tidigare bedömts. Utifrån detta har Skolverket reviderat sina bedömningar något och uppskattar nu att det för återstoden av året kommer i snitt 3 000 ansökningar per månad. Om denna uppskattning stämmer har runt 170 000 ansökningar inkommit vid årsskiftet 2013/2014.

Myndigheten räknar fortsatt med att kunna hantera de allra flesta ansökningar som inkommit före den 1 september 2013 i tid före den 1 december under förutsättning att nödvändiga beslutsunderlag erhålls från UHR och lärosätena. Det är dock rimligt att anta att det även fortsatt kommer att finnas enskilda ärenden som kräver fördjupad utredning och därmed längre handläggningstid. Som Skolverket har påtalat tidigare är handläggningen av legitimationer för yrkeslärare extra komplicerad och krävande eftersom Skolverket ska ta ställning till såväl formella studier som yrkeslivserfarenhet vid tilldelning av behörigheter i yrkesämnena.

Skolverket bedömer i nuläget att vid årets slut ha behandlat och beslutat uppemot 160 000 ansökningar. Det är en ökning jämfört med den bedömning som gjordes i redovisningen den 15 april.

	2013-07-31	2013-06-30	2012-12-31
Antal ansökningar	153 885	151 655	127 982
-varav beslutade	129 213	122 008	63 013
Utfärdade legitimationer	139 149	131 297	66 163

Not. En ansökan resulterar i ett beslut men kan ge fler legitimationer

Handläggningstider

Fokus för det första halvåret 2013 har varit att handlägga och besluta ansökningar inkomna före 2013-03-31. Utfallet per sista juni 2013 var att 80 procent av alla ansökningar hade behandlats. Skolverket närmar sig nu en situation där mer normala handläggningstider kommer att kunna gälla. Skolverket strävar efter att ansökningar som inkommer under hösten ska handläggas inom fyra månader från att ansökan är komplett.

4 (6)

Ärenden inkomna under:	Andel avslutade ärenden per 2013-06-30
2011	88%
2012	85%
2013	43%

Ansökningar om utnämnde till lektor

Skolverket har till och med den 30 juni tagit emot 171 ansökningar om utnämning till lektor varav 114 ansökningar är beslutade. Skolverket fortsätter att hantera de ansökningar om utnämning till lektor som inkommit före den 15 juli 2013.

Kostnader - utfall och prognos

I regleringsbrevet anges att Skolverkets kostnader för lärarlegitimationsarbetet ska redovisas fördelat på handläggning, it, information, och övrigt, inklusive en kostnadsanalys. Myndigheten ska även redovisa de förväntade kostnaderna för 2013 inklusive en kostnadsanalys. I den redovisning som ska lämnas senast den 1 augusti ska det även göras en prognos och kostnadsanalys för 2014.

Handläggning

I handläggningskostnader ingår kostnader för:

- handläggning av ansökningar på grundbeslutsnivå
- utredning av oklara examenbevis och kurser
- framtagande av bedömningsriktlinjer
- omprövningar
- projekt/arbetsledning

Kostnaderna för handläggning bedöms vara som störst under perioden mars – oktober. Den i särklass största utgiftsposten är bemanning följt av kostnader för ersättning till lärosäten. Ursprungligen planerades att bemanningen skulle trappas ner i slutet av oktober men med anledning av de föreslagna övergångsreglerna överväger Skolverket att behålla en stor del eller hela bemanningen året ut, vilket givetvis kommer att påverka kostnadsutfallet. En nedtrappning av antalet medarbetare vid Proffice har gjorts inför sommaren från 56 till 35 personer.

Kostnaderna för hantering av omprövningar och överklaganden har ökat i takt med att Skolverket beslutat om fler legitimationer. Kostnaderna för överklaganden och juridiskt stöd finns upptagna under punkten information pga av Skolverkets interna organisation.

IT

I IT-kostnader ingår kostnader för:

- Utveckling av handläggningssystem
- Drift- och förvaltningskostnader

Kostnaderna för drift och förvaltning bedöms i nuläget vara relativt jämnt fördelade över året med viss övervikt på det andra halvåret. Utvecklingskostnaderna har en övervikt på det andra halvåret. Detta är relaterat till att viss utveckling måste skjutas till hösten för att inte äventyra systemstabiliteten under de kritiska vår- och sommar månaderna då många ärenden ska handläggas varje vecka.

Information

I informationskostnader ingår kostnader för:

- Informationsinsatser och deltagande i konferenser
- Kostnader för Skolverkets upplysningstjänst som är relaterade till lärarlegitimationer
- Överklaganden
- Juridiskt stöd

En mycket stor andel av de frågor som ställs till Skolverkets upplysningstjänst är relaterade till lärarlegitimationer, det rör sig om ca 50 procent av den samlade volymen. Myndigheten har därför bemannat upp och förstärkt upplysningstjänsten med 12 personer för att kunna möta denna efterfrågan och hålla en god service-nivå. Under det första halvåret har Skolverket förstärkt upplysningstjänsten för hantering av vissa typer av frågor med hjälp av Proffice. Skolverket har även förstärkt den juridiska funktionen med 5 medarbetare och ytterligare förstärkningar kommer att göras under hösten. Samtliga dessa personalförstärkningar är huvudsakligen gjorda under april och maj vilket förklarar det låga kostnadsutfallet i förhållande till budget. Med planerade nyrekryteringar bedöms det budgeterade utfallet på årsbasis stämma.

Övrigt

I övrigt ingår kostnader för:

- Ökade lokalkostnader med anledning av att personalstyrkan ökat kraftigt
- Rekrytering
- Kontorsutrustning, datorer, telefoner etc.

Skolverket har som tidigare redovisats nödgats bereda plats för ett kraftigt uppbe-mannat lärarlegitimationsprojekt under 2013 vilket gjort att tre av Skolverkets en-heter tillfälligtvis har flyttats ut från Skolverkets ordinarie lokaler till andra tillfälliga lokaler. Detta har medfört både stora ansträngningar och kostnader för myndighet-en, kostnader som belastar hela 2013. För att hantera det omfattande rekryterings-behovet har Skolverket i stor utsträckning använt sig av rekryteringskonsulter och som en följd av den omfattande bemanningsökningen har myndigheten haft relativt stora initiala anskaffningskostnader för kontorsutrustning, datorer och telefoner.

6 (6)

Kostnader

		Budget	Utfall 130631	Prognos
Handläggning		97 408 000	45 500 000	90 700 000
Information		10 592 000	3 700 000	10 592 000
IT	-förvaltning	9 350 000	4 200 000	9 350 000
	-utveckling	15 000 000	7 100 000	15 000 000
Övrigt	-lokaler	12 400 000	6 095 000	12 400 000
	-rekrytering	750 000	800 000	800 000
	-kontorsutrustning, datorer, telefoner	500 000	180 000	500 000
		146 000 000	67 575 000	139 342 000

Prognos

Skolverket har tidigare bedömt att i princip hela villkoret om 146 000 000 kommer att förbrukas under 2013. Det är i dagsläget tidigt att bedöma vilka extra kostnader som Skolverket får med anledning av de av regeringen beslutade ändringarna men givet vad som nu är känt prognosticerar myndigheten med att förbruka ca 139 000 000-142 000 000 av anslaget under 2013. Detta är dock preliminära uppskattningar som kan komma att ändras.

Kostnadsuppskattning och prognos 2014

Skolverket bedömer, som tidigare beskrivits, att myndigheten i slutet av 2013 har hanterat ca 160 000 ansökningar. Detta är 10 000 fler än vad som redovisades vid tidigare tillfälle. Det är trots detta vanskligt att dra slutsatser och göra bedömningar om antalet ansökningar som kommer att göras under 2014. Skolverket håller därför huvudsakligen fast vid tidigare gjorda bedömningar som presenterats i budgetunderlaget för 2014-2016 (Dnr 2013:00209) eftersom det inte möjligt att göra några mer kvalificerade bedömningar än vad som redan gjorts. I budgetunderlaget angavs att uppskattningsvis 30 000 ansökningar ska hanteras under 2014 till en kostnad av ca 59 000 000 kr varav ca 15 000 är avgiftsfinansierade. Avgifterna bedöms uppgå till 22 500 000 kr. I BUL bedömdes IT-utvecklingskostnader uppgå till 10 000 000 kr men med anledning av de aviserade övergångsreglerna ser Skolverket att höstens utvecklingsarbete till stor del behöver inriktas mot att bygga systemfunktionalitet som gör det möjligt att ansöka efter de nya reglerna från och med december i år samtidigt som handläggningen kan ske effektivt och rättssäkert. Detta gör att en stor del av det kvartsående utvecklingsarbetet kommer att skjutas över till 2014. Mot bakgrund av detta bedömer Skolverket att IT-utvecklingskostnaderna kommer att uppgå till 15 000 000 kr för 2014.